

Via Medicorum - śladami polskiej medycyny

2024-03-31

Zapraszamy do obejrzenia pierwszego z serii filmów o klinikach uniwersyteckich, zlokalizowanych w krakowskiej dzielnicy Wesoła. Cykl filmowy jest elementem kampanii promocyjnej Via Medicorum - szlaku kulturowego poświęconego historii i dziedzictwu krakowskiej medycyny.

Krakowska Wesoła - stosunkowo niewielka, lecz strategicznie położona część miasta - to miejsce niezwykle. To tu przez ponad 200 lat powstawała i rozwijała się polska i światowa medycyna. „Medyczna” historia dzielnicy rozpoczęła się w roku 1788, kiedy w budynku dawnego klasztoru karmelitów bosych przy ul. Kopernika 19 otwarto Szpital Jeneralny św. Łazarza.

W 1827 roku przy dzisiejszej ul. Kopernika 7 otwarto nowy budynek kliniki, w której pacjentów leczył przyszły prezydent Krakowa, prof. Józef Dietl. W latach 1869-1872 przy ul. Kopernika 12, dzięki inicjatywie prof. Ludwika Teichmanna, wybudowano słynne Theatrum Anatomicum, gdzie do dziś mieści się Katedra Anatomii. To tu w 1889 roku otwarto jedną z najnowocześniejszych klinik chirurgicznych, czyli znaną wszystkim krakowianom Białą Chirurgię, gdzie pracował Ludwik Rydygier, najwybitniejszy polski specjalista z zakresu chirurgii miękkiej. Wzdłuż ulicy Kopernika powstawały także budynki miejskiego Szpitala św. Łazarza, który po II wojnie światowej scalono w jedno ze Szpitalem Uniwersyteckim.

To w tym miejscu wybitni medycy, uczeni dokonywali przełomowych odkryć i wdrazali nowatorskie procedury medyczne: Ludwik Bierkowski dokonał pierwszej na ziemiach polskich operacji w pełnym znieczuleniu, Walery Jaworski, pionier polskiej gastrologii, jako pierwszy na świecie zaobserwował bakterię *Helicobacter pylori*, a Karol Mayer sformułował podstawy tomografii RTG.

Przy Kopernika 17 swoje badania prowadził prof. Julian Aleksandrowicz, wybitny hematolog i filozof medycyny, a przy Botanicznej 3 prof. Jan Piltz, znakomity psychiatra i neurolog, korzystając z wzorów szwajcarskich i niemieckich, stworzył Klinikę Psychiatryczno-Neurologiczną, w której w znakomitych warunkach do zdrowia mogli dochodzić jego pacjenci. Przy nieodległej ul. Grzegórzeckiej pracował m.in. Napoleon Cybulski, odkrywca adrenaliny. Tam też otwarto pierwszą w Polsce klinikę urologiczną.

Dziś większość klinik Szpitala Uniwersyteckiego działa w nowoczesnej siedzibie w Prokocimiu. Nasz cykl ma za zadanie zachować pamięć o ich długiej historii.

Projekt wspólnie realizuje Uniwersytet Jagielloński - Collegium Medicum i Agencja Rozwoju Miasta Krakowa - spółka miejska, do której podstawowych zadań należy realizacja przedsięwzięć strategicznych dla Krakowa.

Zdjęcia i montaż: Bogusław Sławiński

Reżyseria: Ewa Skalska (Zespół Promocji UJ CM)

Scenariusz: Michał Chlipała (Katedra Historii Medycyny UJ CM)

Współpraca: Violetta Kurska (Agencja Rozwoju Miasta Krakowa sp. z o.o.)

Lektorka: Alina Kamińska

**Magiczny
Kraków**